

DINAMIČKA ANALIZA KARIJESA U POPULACIJI ŠKOLSKE DJECE

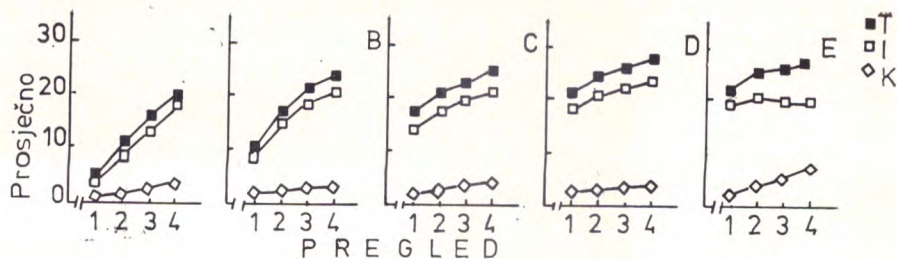
B. Dragičević

Radi upoznavanja razvoja karijesa u ranoj školskoj dobi i njegove proširenosti u školske djece izvršeno je ispitivanje karijesa i njegovih posljedica u školske djece osnovne škole Jabukovac u Zagrebu. Razvoj karijesa ispitivan je praćenjem zubnog statusa djece pet dobnih skupina (od 7 — II godina, grupe označene A do E) u toku tri godine, a prevalencija karijesa ustanovljena je sistematskim pregledom cijele škole. Promatrani su samo trajni zubi.

Sistematski pregled 1975. godine pokazuje odnos zubnog statusa i prevalencije karijesa po dobnim skupinama. Slično kao što su ustanovili i mnogi drugi autori broj zuba prosječno po učeniku raste sa životnom dobi, i to nešto brže do 10. godine, a zatim nešto sporije. Broj intaktnih zuba raste do 13. godine, a između 13. i 14. godine pada, dok KEP neprestano raste. Aanalizirajući strukturu KEP-a, vidljivo je da sa životnom dobi broj plombiranih zuba raste, broj novih karijoznih ležaja pada, a ekstrehiranih raste, ali do neznatnog iznosa.

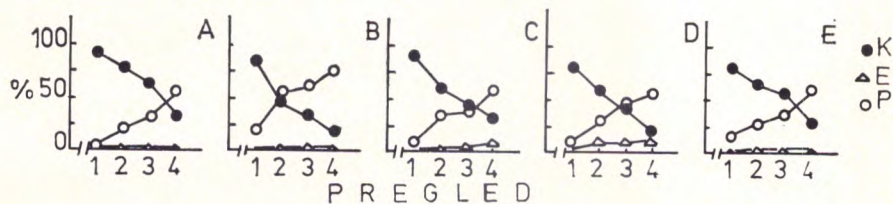
Dinamičko praćenje sukcesivnim godišnjim pregledima pojedinih dobnih skupina razvoja trajnog zubala te karijesa i njegovih posljedica pokazuje da je populacija djece rane školske djece heterogena s obzirom na razvoj karijesa.

U dobnim skupinama definiranim na početku promatranja, dakle u djece skupine A (7. godina) i B (8. godina), razvoj trajnog zubala bio je u toku promatranja najburniji. U tim grupama porast zuba je znatno veći nego u djece starijih dobnih skupina. Po tom je grupa djece od 9 godina (grupa C) između djece od 7 i 8 godina (grupa A i B) i djece od 10 i 11 godina (grupa D i E). Porast karioznih lezija u toku promatranja najveći je u dobnj skupini od 7 godina (grupa A), u sledećim dobnim skupinama pada, i ponovo je veći u grupi od 11 godina (grupa E) (sl. 1.).



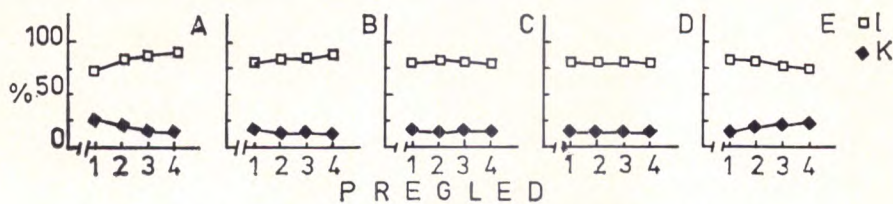
Sl. 1 :Broj ukupnih zuba (T), intaktnih zuba (I) i KEP-a (K) prosječno po učeniku

Promatrajući postotak KEP-a od ukupnog broja zuba, vidimo bifazičan njegov razvoj: u grupama djece od 7 (grupa A) i 8 godina (grupa B) postotak KEP-a od ukupnog broja zuba sa životnog dobi pada, u grupama od 9 i 10 godina bitno se ne mijenja, a u grupidjece od 11 godina (grupa E) raste (sl. 2.).



Sl. 2: Postotak intaktnih zuba (I) i KEP-a od (K) od ukupnog broja zuba

Analiza udjela pojedinih oblika KEP-a (karioznih ekstrahiranih i plombiranih zuba posebno) u cjelokupnom KEP-u pokazue u svim grupama porast postotka plombiranih zuba, dok se postotak zuba sa svježim lezijama u pojedinim grupama kreće različito, tako da izjednačenje postotka plombiranih i karioznih zuba nastupa u pojedinim grupama u različito doba. U grupama od 7 i 11 godina (grupa A i B) izjednačenje postotka plombiranih i karioznih zuba nastupa u trećoj godini, u grupi od 8 godina (grupa B) u prvoj godini, a u grupama od 9 i 10 godina nešto kasnije (druge i treće godine) (sl. 3.).



Sl. 3: Postotak karioznih, plombiranih i ekstrahiranih zuba od ukupnog KEP-a

Iz prikazanih rezultata jasno je uočljivo značenje dinamičke analize razvoja karijesa u školske djece. Ona otkriva, za razliku od procjene prevalencije, svu osebnost razvoja karijesa i njegovih posljedica i različitost pojedinih skupina rane školske dobi. Takva analiza može nam dati potpunije podatke o stanju zubnog zdravlja školske djece, prognoze razvoja karijesa i putokaza u preventivnom i kurativnom djelovanju.

Sažetak

Za razliku od uobičajene ocjene prevalencije karijesa sistematskim pregledom u određenom momentu provedeno je kontinuirano praćenje razvoja karijesa i njegovih posljedica u populaciji školske djece od 1 — 15 godina kroz tri godine. Takva analiza pokazala je heterogenost pojedinih dobnih skupina unutar istraživanja populacije i kompleksnu interakciju između razvoja trajnog zubala i razvoja karioznih lezija.

Summary

Dinamic analysis of caries in school children population

In contrast to ordinary systematic examination, the continuous follow — up of caries development in school children population in age between 7 and 15 was carried out during three years. This analysis revealed the heterogeneity of various age groups in examined populations, and complex interaction between permanent teeth and caries development.

Literatura

1. DHEW, Dental Visits, Volume and interval since last visit, DHEW Publication No (HSM) 72 — 1066, U. S. Dept. of Health, Education and Welfare, 1972.
2. Kućanski, B., Sulejmanović, H., Ibričević, H., Zbornik radova 1 — VI kongres stomatologa Jugoslavije, 1976.
3. Graovac, Ž., Osnovi dječije stomatologije, Zavod za izdavanje udžbenika SRS, Beograd, 1966.
4. Živković, M., Savić, Marinković, B. Zbornik radova čitanih na XI stomatološkoj nedelji SRS u Negotinu, 1975.
5. Smerdelj, S., ASCRO, 3 : 169—173, 1968.
6. Vladić, L., Zbornik VIII stomatološke nedelje — Kruševac, Stomatološki glasnik Srbije, vanredan broj 1971.